

Doğaya Kulak Verelim!

Müzikten bahsedildiğinde aklımıza enstrümanlar, müzik çalarlar, kulaklıklar ve hoparlörler gelebilir. Gelişen teknoloji müzik alışkanlıklarımıza oldukça fazla etki etse de acaba tüm bunlar olmadan müzik dinleyebilmemiz mümkün mü? Eğer ormanda yürüyüş yaparken rüzgârın etkisiyle sallanan ağaçlara kulak verdiyseniz ya da deniz kıyısında dalga sesleri eşliğinde düşüncelere daldıysanız neden bahsettiğimizi biliyorsunuz demektir. Gelin, doğanın müziğine birlikte kulak verelim!

Rüzgârın uğultusu, yağmurun şırlıtısı, kuş civıltıları gibi sesler, aslında müzikal ritim ve tınlar içerir. Bu yüzden doğada oluşan bazı sesler de bir müzik türü olarak kabul edilebilir. Biyomüzik olarak adlandırılan bu müzik türü, oldukça yeni ve çoğunlukla deneysel. Yani geleneksel olmayan ve alışılmamış bir tür. Diğer müzik türlerinin aksine biyomüziğe genellikle insan sesleri eşlik etmez. Ancak bazı müzisyenler biyomüziği çeşitli biçimlerde düzenleyebilir.

Yapılan araştırmalarda biyomüziğin rahatlamayı sağlayıp stres düzeyini azalttığı, dikkat ve odaklanma düzeylerini artırdığı, duygusal farkındalık oluşturmaya yardımcı olduğu görüldü.

Sanatçıların esin kaynağı bazen doğanın kendisidir hatta pek çok müzisyen bestelerinde doğadaki seslerden ilham alır ya da müziğini o seslere benzetmeye çalışır. Ancak doğanın sesinin özgün biçimiyle kullanılması, biyomüziği bu kullanımlardan farklı kılar. Gelin, bu kullanımlardan bazalarına bakalım.

Cırcır böceklerinin genellikle yaz akşamları duyabileceğiniz şarkısını biliyor musunuz? Eski Çin kültüründe bu seslerin oldukça önemli bir yeri var.

Yaklaşık 1.400 yıl önce Çinliler, cırcır böceklerini küçük kafeslere koyup yanlarında taşırdı. Böylece istedikleri zaman tıpkı kablosuz bir hoparlör kullanır gibi cırcır böceği konserini dinleyebilirlerdi. İsveçli sanatçı Lars Fredriksson da bu gelenekten etkilenerek yüzlerce cırcır böceği yetiştirdi. Seslerini kaydederek Sonbaharı Dinlemek adlı albümünü oluşturdu. Albümün dinleyicileri bu müziği oldukça rahatlatıcı bulduklarını söylüyor.

Fransız sanatçı Céleste Boursier-Mougenot ise bir tür biyomüzik deneyi yaptı. Akustik bir ortamda zebra ispinozlarının beslenmesi, gezinmesi ve dinlenmesi için alan oluşturdu. Hatta bu ortama gitar, bateri gibi bazı enstrümanlar da koydu. Böylece müzisyenleri yalnızca ispinozlar olan bir konser alanı oluştu. Katılımcılar, ispinozları rahatsız etmeden alanı gezebiliyor ve bu canlı konsere tanıklık ediyor!

Bu karekodu akıllı telefon ya da tabletinize okutarak zebra ispinozların konserini izleyebilirsiniz.

Dalga sesi, doğanın en güzel melodilerinden biri olabilir. Dalgaların birbiri ardına gelen uyum içindeki hareketlerinden esinlenen Mimar Nicola Basic, Hırvatistan'ın Zadar kentinde bir deniz orgu tasarladı. Deniz orgu, kıyı şeridi boyunca yapılmış mermer basamakların altına gizlenen farklı yükseklikteki borulardan meydana geliyor. Dalgalar kıyıya her vurduğunda bu borulara dolan su ve havanın etkisiyle titreşim oluşuyor. Titreşimler, merdivenin en üstündeki boşluklardan farklı tınılarda sesler çıkmasına neden oluyor. Böylece her bir dalgaya özel, eşsiz melodiler kıyı boyunca dinlenebiliyor.

Ağaçların da şarkı söyleyebileceğini biliyor muydunuz? Zaman zaman masallarda karşımıza çıkan bu düşünce gerçek olabilir. Geliştirilen taşınabilir bir aygıt, bitkilerden yayılan elektromanyetik dalgaları duyabileceğimiz seslere dönüştürüyor. Bitkilerin sesi, yapraklarına takılan algılayıcılar sayesinde farklı bir biçimde de olsa duyulabiliyor.

İç organlarımızdan çıkan sesler bir bebeğe ninni gibi gelebilir. Bebekler henüz anne karnındayken kulakları gelişip sesleri duyabilir hâle gelir. Bu süre boyunca ilk duydukları sesler annenin kalp atışı, ciğerlerine dolup boşalan hava ya da mide ve bağırsak hareketleri sonucu oluşan seslerdir. İşte bu sesleri anımsatan beyaz gürültü adındaki müzik, yeni doğan bebeklerin daha kolay uykuya dalmasını sağlar.

Doğadan Sesleri Eşleştirelim

Bu sayfadaki karekodlar farklı biyomüzik örneklerine ait. Akıllı telefon ya da tabletinize karekodları okutarak dinleyin. Sonra da bu müziklerin kaynaklarını fotoğraflardan bulup eşleştirin.

Okuduğunuz gibi doğanın kendisi müzikle dolu. Üstelik siz de bunun bir parçası olabilirsiniz. Yapmanız gereken tek şey doğaya çıkmak ve onu dinlemek. Dinlediğiniz sesleri yorumlayabilir belki bir biyomüzik bestecisi bile olabilirsiniz!